

מאת יגאל ליבי

השערורייה של עייסקת

„הסנה” עם דני וינמן

דניאל וינמן היה סוכרביטוח צעיר בגיבעתיים, שידע היטב מאיזה צד של הלחם מרוחה ההמאה.

הוא הצטרף לקבוצת חברי-הכנסת מיכה חריש ועדי אמוראי, הפך איש-הביצוע והמיומן שלהם במקום, סיעה להם במלחמתם להדחת קרובה קרייזמן, ראש עיריית גיבעתיים.

במהלך המלחמה גילו אנשי קרייזמן כי וינמן ואשתו רימו את משרד-השיכון, קיבלו דירה בתנאי זוגות צעירים, למרות שלא עמדו בתנאים. המישרה חקרה תלונה שהגיעה אליה, והגישה את החומר לפרקליטות, שהורתה להגיש כתב-אישום. וינמן פנה ליועץ המיטפטי ל-ממשלה, שהורה על עיכוב ההליכים. בינתיים התקדם וינמן, ומדירת הזר

חיים, שלמרות הפרמיות הגדולות לסוכים ניס עזר הראו רווח. אולם וינמן יודע כי ראשי „חברת העובדים” אינם טורחים לקרוא מאזנים, ואיש-הקבוצה תמים, שמונה כיושב-ראש מועצת-המנהל לים שלו, אדם לאנד, יסתפק בהודעת וינמן לעיתונות, שכולה שקר ורמיה. בעצומה של מערכת הסברה-ההפסדים גילה חברי-הכנסת מאיר כהן (לי-כוד), כי „הסנה” חתמה על הסכם מזור עם וינמן. חברת-הכנסת רדומה של „הסנה”, בשם „אשל”, נמכרה בחלקה לוינמן (40% מהמניות) בסכום של 4 מיליון לירות, ואילו הוא מכר חלק זה לסוכני ביטוח שונים, בסכום של 16 מיליון לירות. כהן שאל מדוע נתנה „הסנה” לוינמן במתנה 12 מיליון לירות, שהרי יכלה למכור את מניות „אשל” ישירות לסוכנים, ולשמור על הרווח אצלה. וינמן הסביר, בתגובה על כך, כי תמורת המניות שרכש מ„הסנה” התחייב להביא לחברת „אשל” ביטוחים בסכום של 40 מיליון לירות פרמיות, תוך חמש שנים, כאשר העמלה תהיה עד 60%.

זהו, לדבריו, המחיר העיקרי תמורת המניות. אולם גם חברי-הכנסת כהן לא הצליחו לגלות את פרטי ההסכמים, המצויים בידי, והחושפים את אחת השערוריות הגדולות בעולם-הביטוח ההסתדרותי. שערוריה זו מקבילה אולי לפרשה של עסקת הפרדסים, „יכין חק”ל” לפני תריסר שנים, מהבחינה של עשיית הרווחים תוך ניצול כספי הציבור. ב-25 בספטמבר השנה כתב דני וינמן מכתב על נייר-מיכתבים של עורך-הדיון

מנהל וינמן שימשון הגיבור

גות הצעירים, שקיבל במימנה לפני חמש שנים, עבור לגור ברחוב הדרום 16 ב-סביון. עבר לגור ברחוב הדרום 16 ב-סביון. עבר לגור ברחוב הדרום 16 ב-סביון. עבר לגור ברחוב הדרום 16 ב-סביון.

בתפקידו החדש הדהים וינמן את עורכי-הביטוח, כאשר תוך שנתיים, מאז קיבל את ניהול החברה לידו, הצליח להביא מרווחים להפסדים. בשנת 1977, שבה לא נוהלה „שימשון” על-ידי וינמן, הראה מאזנה רווח של 5.4 מיליון לירות. בשנת 1978, בניהול וינמן, הראה מאזנה הפסד של 2.6 מיליון לירות. יש להביא בחשבון כי זו שנת אינפלציה, ו-אילו היה וינמן רוצה לשמור על רווחיו ב-1978 ברמה של 1977, היה עליו להרוץ את רווח של 10 מיליון לירות לפחות. תחת זאת הגיע להפסד, היינו: הפסיד את יתרת הרווח הקודמת, ועוד הפסד נוסף — בסך הכל הפסיד 12.5 מיליון לירות בערכים ריאליים.

כדי לנסות ולהצדיק את ההפסדים המדהימים, הודיע וינמן לעיתונות כי אלה נגרמו בגלל תנודות-יתר של „שימ” שון” במכירת פוליסות ביטוח-חיים חד-שות. כיוון שסוכני-הביטוח מקבלים עמי-לה של יותר מ-100% של הפרמיה ב-שנה הראשונה, טען וינמן, הרי ההפסד הוא טכני, והוא מצביע על המכירות ה-גדולות של פרמיות ביטוח-חיים.

גם הסבר זה דחוק מאד, שכן מנהל נבון יקפיד על כך שמוצע העמלות ל-סוכנים בכל סוגי-הביטוח לא יעלה על ההכנסות השוטפות מביטוחים.

אולם מה לעשות, ומאז „שימשון” מראה כי וינמן פשוט אינו מגלה את האמת. המאזן מראה כי בשנת 1978 הרוויחה „שימשון” בסעיף ביטוח-חיים 221 אלף לירות, ואילו בסעיף ביטוח כללי (אלמנטרי ורכוש) הפסידה 2.5 מיליון לירות. מכאן: ההפסד בא מביטוח-חיים גרועים ברכוש וברכב, ולא מביטוחי-

„שימשון” ו„אשל” גם יחד, כיצד יכלה לחתום עם וינמן חוזה על סמך התחייבות כזו?

באותו יום שבו נכתב המכתב נחתם חוזה בין „הסנה” לבין חברת „דני מיפעלים כלכליים”, השייכת לוינמן ו-לאשתו. בחוזה מוכרת „הסנה” 40% ממניות חברת „אשל” לחברת „דני מיפעלים כלכליים”. מניות אלה שוות 10 מיליון לירות. סעיף 14 בחוזה קובע, כי עסקי „אשל” ינוהלו מתוך משרדי קבוצת „הסנה”. גם זה סעיף מוזר ביותר, שנעשה על חשבון „הסנה” ובעלי מניותיה. סעיף אחר קובע, כי „אשל” תהיה זכאית להנפיק מניות לציבור בבורסה. חוזה מקביל נעשה בין חברת „וינמן שירותים”, שהיא בעל השליטה בחברת „דני מיפעלים כלכליים”, אשר רכשה את מניות „אשל” לבין סוכני ביטוח שונים. לפי החוזה מוכר וינמן לסוכנים 40% ממניות „דני מיפעלים כלכליים”, בסכום של 16 מיליון לירות, ונשאר עם 60% בחברה השולטת ב-40% ממניות „אשל”, ששותפתה היא „הסנה”. השווי היחיד של מניות „אשל” טמון בהיותה חברה של „הסנה”. הסוכנים הסכימו ל-שלם את הסכום כדי להיות שותפים עם „הסנה” בחברת-ביטוח.

למה רוצה „הסנה” להעשיר את דני וינמן, ולגרום לכך שירוויח בשלב ראשון 12 מיליון לירות — וכאשר „אשל” תנפיק מניות בבורסה, ירוויח פי כמה ו-כמה?

אחד ההסברים לכך הוא, שזה חלק מהמחויבות של מנכ”ל „הסנה”, איתן אבניאון, כלפי חברי-הכנסת מיכה חריש ועדי אמוראי. סיעה לוינמן הוא סיעה לקבוצת חריש-אמוראי. שמועה עקשנית טוענת, כי וינמן התחייב לתרום חלק ניכר מרווחיו למימון קבוצת ה-כדורסל של הפועל רמת-גן, שאפוטרופ-סיה הם חריש-אמוראי. לקבוצה זו הוצאות רבות, ביגול שחקני-הרכש ה-אמריקאיים, ושני חברי-הכנסת מגייסים לה תרומות מכל מקום. מקורות קבור-צה הצביעו על כך, שקיבלו בימים אלה תרומה של 100 אלף לירות מעיריית גיבעתיים, שניתנה על פי הוראה של ראש-העירייה, יצחק לרון, וסגנו, משה

כרובי מכר

עסקיו בלוס-אנג'לס

המסעדת משה כרובי, ממיסדי ו-מבעלי רשת „מי ומי” בישראל, מכר את חלקו ברשת זו באמריקה לשותפו לני לונגראוב (בעלה של הפסלת אילנה גור). כרובי החזיק במחצית המניות, וקיבל 450 אלף דולר. הרשת היא בעלת שורה של מיסעדות-פלאפל ומיסעדות-יוקרה בערים שונות בקליפורניה.

כרובי הקים את מיסעדת „מי ומי” הראשונה לפני שש שנים בלוס-אנג'לס, והכיר את לונגראוב, שהציע לו להקים רשת המבוססת על פלאפל. הרשת פרח והגיעה לעשרות סניפים. לפני שנה פתחה הרשת מיסעדת-יוקרה במרכז העיר. כרובי החליט לחסל את עסקיו באמריקה מסיבות אשיות. הוא חזר לניהול רשת הסטייקיות בשם „מי ומי” בישראל, ומקים מיסעדה חדשה ברמת-השדון.

ענוית ינהל

פרוייקט סיני

חבר-הכנסת מאיר עמית מועמד ל-נהל את פרויקט הפיתוח בסיני, האמור להיות משולב — ישראלי ומצרי. ה-פרוייקט הוצע על-ידי ראש-הממשלה, מנחם בגין, לנשיא מצרים. בגין ביקש מאיש-העסקים שאול אייזנברג לרכז את הפרוייקט, וזה פנה למאיר עמית ב-הצעה שיעמוד בראשו.

הפרוייקט מבוסס על הקמת מרכז אטומי גדול בסיני, שיצר אנרגיה חשמלית, שתשמש לפיתוח המדבר. אייזנברג היה קשור בעבר בהקמת תחנות-כוח גרעיניות בדרום-קוריאה, ולכן נבחר על-ידי בגין לקידום העניין. הוא כבר ביקר במצריים לבדיקות ראשונות של ההצעה.

„בנק לאומי”

במחתרת

מי שעבר בימי השביתה ליד סניפי „בנק לאומי” יכול היה לעתים לראות את מנהל הסניף, בלוויית אנשים נוספים, מתגנבים לסניף בחסות החשיכה מבצע לדלת האחורית, יורדים בחשיכה לחדר-הכספות וחוזרים בשקט החוצה.

המתגנבים היו בעלי כספות, שהפקידו את דרכניהם בכספת, ונוזקו להם לצורך נסיעה לחו”ל. בימי השביתה הצליחו כמה מאלה להוציא את דרכונם בדרך הבאה: פניה להנהלה המרכזית של הבנק, שאינה שובתת. אלה פנו ל-מנהל האזור השובתת. זה היה עשוי להתרצות אחרי בקשות רבות, ולהסכים לבקש ממנהל הסניף לסייע, בתנאי ש-תישמר חשאיות מוחלטת, והכל יתבצע בסודיות.

משנים החוק

לגבי דיונות יחיד

שילטונות-המס הכינו הצעת-חוק, ה-משנה את הסטאטוס של דירות-יחיד מבחינת המיסוי.

לפי המצב כיום, בתיקון מיספר 7 לחוק מס-שבת, בעל דירת-יחיד משלם מס מופחת בעת המכירתה. דירת-יחיד היא דירה המשמשת למגורים (לא חשוב של מי) רוב ימות השנה, היינו: לפחות ששה חודשים ויום.

לפי הצעה החדשה, יינתן הפטור רק אם הדירה שימשה למגורים 75% מן התקופה שבה מוכר-הדירה היה בעליה. מטרת התיקון היא לדרבן בעלי דירות, העומדות ריקות במשך חצי שנה, ל-השכירן, ולהגביר את היצע-הדירות ב-שוק.

תאריך 25.9.79

לכבוד „הסנה” - חברה ישראלית לביטוח בע"מ רחוב אלנבי 115 תל-אביב.

הנדון: אשל - חברה לבטוח בע"מ - תרזה.

הריני מאשר בזאת כי אני ערב אישית כלפיכם לקבל התחייבות המתיחסת לפרמיה חדשה בלבד של החברה דני מיפעלים כלכליים בע"מ להלן „החברה” עפ”י תרזה בניכס, לבין החברה מיום 25.9.79 בענין הנדון להלן „החודש”.

אני מתחייב בזאת לכהן כמנכ”ל „אשל” - חברה לבטוח בע"מ ללא כל תמורה על ערך טרם מולאו כל התחייבות החברה עפ”י תרזה, המתיחסות לפרמיה חדשה בלבד.

בעה כהונתי כמנכ”ל „אשל” אקדיש כל זמני טרמי וכספיי וקשרי לקידום עסקיה של אשל ואדאג למלא כל החויבות החברה כאמור לעיל.

לכבוד רב, דני מינמן.

מיכתב ההתחייבות שדי וינמן כל זמני, מרצי וכישורי

אברהם בריר אל חברת „הסנה”. בי מיכתב התחייב לכהן כמנכ”ל חברת „אשל” לביטוח, ללא כל תמורה, עד שימולאו התחייבויותי להשגת 40 מיליון ל”י פרמיות בחמש שנים. בעת כהונתי כמנכ”ל „אשל” הוא התחייב להקדיש את כל זמני, מרצו, כישוריו וקשריו לקידום עסקי „אשל”.

זוהי התחייבות מוזרה, שהרי וינמן מכהן בשכר גדול כמנכ”ל חברת „שימ” שון”. אם יקדיש את כל זמנו, מרצו ו-כישוריו לניהול „אשל”, מתי ינהל את „שימשון” הסובלת כבר מהפסדים? כיוון ש„הסנה” מכהנת כבעלת מניות של